

Maatwerk is niet het probleem – de grens met confectie wel

Martin Sommer citeert in zijn column over staatsmacht, burgerschap en fraudebestrijding (*“Maatwerk leidt uiteindelijk tot politiestaat”* - zaterdag 4 december 2021) instemmend Paul Frissen: “Collectief maatwerk bestaat natuurlijk helemaal niet”. Deze uitspraak is op zich waar maar de verhouding tussen individu (maatwerk) en collectief (confectie) laat zich ook anders schetsen. Het overgrote deel van ons burgers komt met confectie uit, maar een klein deel zal maatwerk nodig hebben. Als zelfs linkervoet schoenmaat 42 en rechtervoet maat 43 nog confectiematig kan worden opgelost, dan toch blijven er burgers over die voor hun schoeisel maatwerk behoeven en daarmee hulp van orthopedist, podoloog en orthopedische schoentechniek. Confectie en maatwerk kunnen dus goed samengaan (en doen dat in de praktijk vaak ook), het is juist op de grens tussen beide dat het mis gaat. Bijvoorbeeld omdat maatwerk verzekerd is en daarmee voor de burger aantrekkelijker dan confectie want uit eigen portemonnee. Voor rond de twee tientjes kun je al een eenvoudige douchekruk kopen, voor eentje met meer toeters en bellen kom je al snel uit op € 250. Maar die laatste is vaak (aanvullend) verzekerd en dan gratis. Als overheid (of verzekeraar) moet je dus zien te voorkomen dat in de praktijk een beroep op ‘duurder’ maatwerk wordt gedaan door burgers die ook met ‘goedkoper’ confectie zijn geholpen. Dat kan door meer toezicht, strengere of aangescherpte regels, of door professionals minder vrijheid te geven in het nemen van ‘grensbeslissingen’. Allemaal zaken die wij eigenlijk niet willen, zegt ook Martin Sommer. Alternatieven zijn bijvoorbeeld de prikkel weghalen om op oneigenlijke gronden voor maatwerk te kiezen (eigen bijdrage vragen of verhogen – wel naar evenredigheid natuurlijk), fout grensverkeer incalculeren en meer voor lief nemen (de Bulgarenfraude bedroeg slechts 0,006% van alle toeslagen) of rigoureus de grens tussen beiden afschaffen: gratis kinderopvang waarmee je maatwerk voor iedere burger mogelijk maakt. Om Martin Sommer te parafraseren: niet maatwerk is de komende aflevering van het probleem, dat is de grens met confectie.

Aan: Volkskrant.nl/opinie
Amsterdam, 5 december 2021
Ben Stoelinga
(333 woorden)

Geachte heer Stoelinga,

Enige tijd geleden zond u ons een stuk ter publicatie toe. Het was onze bedoeling uw artikel te publiceren. Dit voornemen is steeds doorkruist door het aanbod van stukken die beter aansloten bij de actualiteit. Helaas heeft het uitstel in dit geval tot afstel geleid: we zien geen mogelijkheid meer voor plaatsing van uw bijdrage.

We hopen dat deze ongelukkige gang van zaken u er niet van weerhoudt zich nog eens tot ons te wenden.

Met vriendelijke groet,
redactie Opinie&Debat
de Volkskrant